

236. AUER PÁL KÁROLYI MIHÁLYHOZ

(Párizs, 1946. május 3.)

Elnök Úr!

Mélyen tisztelt Barátom!

Úgy tudom, hogy a legközelebbi napokban Párizson át Budapestre készülsz. Nagyon megtisztelve érezném magam, ha szíves volnál párizsi tartózkodásod alatt telefonon felhívni és lehetővé tenni, hogy felkeresselek.

Fogadd, Elnök Úr, mély tiszteletem kifejezését,

Régi igaz jó híved

PIL 704. f. 82. ó. e. (eredeti)

237. BÖHM VILMOS TÁVIRATA KÁROLYI MIHÁLYHOZ

(Stockholm, 1946. május 9.)

27 esztendőös emigrációból való hazatérésed alkalmából régi hűséggel és barátsággal üdvözli a grófnét és téged¹

Történeti Hivatal K 747 (egykorú fordítás angolból)

¹ Böhm Vilmosnak volt a legnagyobb szerepe Károlyi hazatérésének megszervezésében. A hazatérés körülményei Károlyi és felesége emlékirataiból közismertek. Nem ismeretes az, hogy pár nappal ünnepélyes hazatérése után, május 16-án felkereste az angol politikai képviselő vezetőjét, A. Gascoigne-t, akivel együtt repült Londonból Schwechatig. Utóbbi aznapi jelentése rögzíti Károlyi akkori benyomásait, még ha feltételezhető is, hogy a diplomatával folytatott beszélgetésében szándékosan tette a hangsúlyt angolbarátságára.

„Károlyi gróf elmondta, hogy bánattól, kiábrándultságtól és csömörtől szenved; bánattól, az egykor gyönyörű főváros romjai miatt, kiábrándultságtól a gyengeség miatt, amelyet felmutattak a hatalmon levők a kommunistákkal szembeni viselkedésükben, és a csömörtől, mert a hivatalos és nem hivatalos rétegeket, az egész lakosságot átitatja a teljes erkölcsstelenség” Angliához hasonlítva. Károlyi „mindent megtesz, hogy Nagy-Britannia »követeként« viselkedjék”. Minél több magyar nevezetességet kell meghívni Angliába. „...találkozáván Puskinnal megmondta neki, hogy ő mind a Kelettel, mind a Nyugattal a barátság előmozdítása mellett van, erre az utóbbi azt mondta, hogy amikor Oroszország Magyarországra felé közeledett, Nagy-Britannia ezt úgy tekintette, mint az ellene elkövetett sértést. De Károlyi grófra Puskin jó hatást tett, intelligens és humorral rendelkező embernek írta le.”

„Ami a magyar személyiségeket illeti, nyilvánvalóan nagyon rossz véleménye van mind az elnökről, Mr. Tildyről, mind a miniszterelnökről, Mr. Nagyról, mindkettőt »becsületesnek, jóakarátúnak, de gyengének« jellemezte. A kommunista párt vezetőjéről, Mr. Rákosiról azt mondta, hogy rendkívül intelligens, és az egyetlen ember, akivel találkozott, akinek politikai éleslátása van. Végül Károlyi gróf azt mondta, hogy nem marad nagyon sokáig Magyarországon. Nem akar az ország belpolitikájával foglalkozni egyáltalán. Talán gondol arra, hogy elfogad egy külföldi diplomáciai posztot, ha ilyet felajánlanak neki. Úgy vélem, hogy Károlyi gróf budapesti látogatása hasznos számunkra...” (PRO FO 371/59 046)

238. IZSÁK IGNÁC, RONY HUGÓ, FÖLDI FRANK TÁVIRATA KÁROLYI MIHÁLYHOZ

(Chicago, 1946. május 9.)¹

Az amerikai magyarok ezreinek nevében, akik Ön mögött álltak a száműzetés keserű éveiben, szívből jövő üdvözlétünket óhajtjuk kifejezni az Ön dicsőséges visszatérése napján. Ez nagy nap mindannyiunk számára.²

Történeti Hivatal K 747 (egykorú másolat)